TOVERI

Länsen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astorissa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistoversyillä $2.00 kerta. Kiitaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

"Työväenpuolueen" perustajia jälleen liikkeellä

Vaikka Amerikan työväenliikkeen esikuvana — ammatillisen nimittäin — on kauttaaltaan pidetty Englannin unionistista liikettä, niin täällä ei ole menty vielä niin pitkälle, että olisi perustettu myöskin n. s. työväenpuolue, kuten Englannissa on, vaikka siellä onkin saatu sen kautta jonkinlaisia saavutuksia, ainakin kymmeniä kertoja enemmän kuin täkäläiset "työväestön edustajat", jotka ovat vuosikausia olleet syötteinä milloin minkin porvaripuolueen listalla, ovat tuottaneet.

Mutta nyt kun yhteiskunnallisessa elämässä on tapahtumassa perinpohjainen muutos, ollaan työväenpuolueen perustamishankkeissakin. Usean väriset 'vapaamieliset' porvarit ja luokkasuhteista tietämättömät työväenliikkeen johtajat, varsinaisia Civic Federationin määräyksen alla olevia Gomperseja lukuunottamatta, ovat sillä kannalla, että työväenpuolue olisi tälläkin perustettava. Enemmän kuin varsinaisessa työväenliikkeessä, on sen kannattajia vapaamielisissä porvaripiireissä, sellaisissa kuin yksiverojärjestelmän kannattajissa, puolueettomuusliittojen puoltajissa ja muissa.

Ne jotka eivät oikeastaan tunnusta kuuluvansa mihinkään luokkaan, vaan pyrkivät sivullisina arvostelijoina ja laupeudentyön harjoittajina avustamaan työväenliikettäkin, "valistunut porvaristo", joksi sitä voisimme nimittää, selittävät nyt, että juuri nykyisin olisi seurattava täällä Englannin ja Austraalian esimerkkiä, kuten on tehty Canadassakin, ja perustettava työväenpuolue — joka antaisi kannatuksensa joillekin porvaripuolueitten ehdokkaille, joiden katsantokanta lähimmin vastaisi työväenpuolueen vaatimuksia.

Sellaisesta luonnollisesti syntyisi kuollut sikiö; eikä se oikeastaan olisikaan mitään muuta kuin gompersismin elvyttämistä. Se olisi vaalikarjanhoitoa tähänastista laajemmassa mittakaavassa, sillä sitähän A. F. of Laborin poliittinen toiminta on ollut kaiken aikaa. Se olisi vain uusi lisäke porvarillisen poliittisen masiinan elimistöön, josta se oli ennen pitkää leikattava pois, kivuksi työväestölle.

Englannin Työväenpuoluecen esimerkin mukaan ei pitäisi ollenkaan tulla kysymystäkään kannatuksen antamisesta millekään porvaripuolueelle. Englannin Työväenpuolue, vaikkapa se ei olekaan kaikissa suhteissa selvällä luokkaperusteella, on kuitenkin enemmän kuin mikään amerikalainen porvaripuolue voi koskaan tulla olemaankaan. Se on työväestön itsenäinen puolue. Mutta sellaista ei tulisi siitä puolueesta, jonka ohjelma rajottuisi porvaripuolueiden ehdokkaitten tukemisiin.

Täkäläiset työväenpuolueet, mikäli niitä on paikallisesti perustettu yhtäällä ja toisaalla, ovat epäonnistuneet tehtävissään täydellisesti. Niistä on enemmin tai myöhemmin tullut porvaripolitikoitsijan aseita työväestön vaatimusten vastustamiseksi ja tukahuttamiseksi, kuten esim. San Franciscon esimerkki niin elävästi todistaa.

Työväenpuolueen kokemukset Austraaliassa eivät suinkaan ole rohkasevia niille jotka ovat työväestön itsenäisen luokkatoiminnan kannalla. Eikä Englannissakaan ole saatu aikaan sitä mita on aiottu. Mutta siellä ei ole sentään menty läheskään siihen, mihin täällä samaa tietä pyritään. Päinvastoin näyttää siltä, että siellä ollaan ajautumassa enemmän luokkatietoiseen toimintaan ja pyritään yhteyteen muiden maiden työväestön kanssa, johon suuntaan täällä ei ammattiliikkeen taholta kuljeta, jos vain herra Gompers kykenee sen estämään.

Mielenkiintoista on nähdä, miten A. F. of Laborin ylimystövirkailijat tulevat suhtautumaan tähän työväenpuolueen perustamisyritykseen. Tähän saakka ovat ne aina asettuneet kaikin voiminsa sellaista vastustamaan, peläten siten sekottavansa vanhojen puolueiden poliittisen pelin. Mutta jos, kuten sanotaan, siitä aiotaan tehdä vain sellainen porvaripuolueiden selkänoja, jolla ei olisi mitään itsenäisiä ehdokkaita, eikä omaa ohjelmaa, niin silloinhan se olisi juuri sitä mitä Gomperskin on aina hahmnut: työläisten pidättämistä luokkaliikkeestään.

Yhteiskunnallinen uudelleenjärjestely

Englannin Työväenpuolueen suunnitelmia.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 3, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(Joitakin päiviä sitte julkaisimme Englannin työväestön vaatimukset sotapäämääriin nähden, sellaisina kuin ne esitettiin ja hyväksyttiin äskettäin Lontoossa pidetyssä liittolaismaiden sosialistien ja työläisten neuvottelukokouksessa. Nyt olemme tilaisuudessa tarjoamaan lukijoillemme osan Englannin Työväenpuolueen ohjelmasta. Mahdollisesti saamme tuonnempana sen lopunkin käsiimme. — Toimitus.)

Suunnitellessaan omaa ohjelmaansa sodan jälkeen tapahtuvaa uudelleenrakentamista varten ja arvostellessaan kaikkia niitä erilaisia suunnitelmia ja valmisteluja joihin nykyinen hallitus on samassa tarkotuksessa ryhtynyt, on Työväenpuolueen käsiteltävä tätä kysymystä kaikessa laajuudessaan. Meidän on lausuttava selvästi mihin me pyrimme. On tärkeää selittää, että johtukootpa muiden poliittisten puolueiden pyrkimykset mistä tahansa, meidän yksityiskohtaiset käytännölliset suunnitelmamme johtuvat tarkoin määritellyistä periaatteista.

Määrätynlaisen sivistyskauden päättyessä.

Meidän on oltava varuillamme kaikenlaista paikkailutyötä vastaan. Työväenpuolueen näkökannan mukaan ei se ole ainoastaan joku hallitusvirasto tai joku määrätty yhteiskunnallinen laitos, joka on sodan jälkeen uudelleen rakennettava, vaan koko yhteiskunta sellaisenaan, mikäli Englanti on kysymyksessä. Yksityinen työläinen, samoin kuin joku yksityinen valtiomieskin, joka ahertaa päivittäisessä tehtävässään — samalla tavalla kuin rintamalla oleva sotilas — jää varsin helposti tietämättömäksi eikä jaksa käsittää ympärillään sattuvien tapahtumien laajakantoista vaikutusta ja merkityksellisyyttä. Hänelle jää käsittämättömäksi se, miten kaikki on sovellutettavissa yhteen, miltä kaikki näyttäisi kauempaa tarkastettuna. Kreivi Okuma, yksi Jaappanin vanhimpia, kokeneimpia ja kyvykkäimpiä valtiomiehiä, joka on seurannut nykyisten tapahtumien kulkua maapallon toiselta puolelta, selittää että kysymyksessä ei ole mitään sen vähempää, kuin europalaisen sivistyksen tuhoutuminen. Samoin kuin Babylonin, Egyptin, Kreikan, Kathagon ja vanhan Rooman sivistykset ovat tuhoutuneet kukin vuorostaan, on europalainenkin sivistys nyt kuoliniskunsa alaisena, tämän havaintojentekijän mielipiteitten mukaan. Tämän mielipiteen kansa lyövät Työväenpuolueen mielipiteet yhteen ainakin siinä määrässä, että se katsoo että nykyisessä taistelussa on kysymys, ellei koko europalaisen sivistyksen kuoliniskusta, niin kuitenkin määrätynlaisen teollisuussivistyksen tuhoutuminen ja päättyminen, jota työläiset eivät pyrikään uudelleen rakentamaan. Nykyajan pulakauden kaltaisessa tilanteessa on paljon helpompi taantua kuin edistyä korkeampia järjestymismuotoja kohden. Ja siinä on koko tämä kysymys sellaisena kuin se Työväenpuolueelle esiintyy.

Tässä sodassa ei ole kysymys ainoastaan miljoonien yksityisperheitten turvallisuuden, toimeentuloehtojen ja jäsenten hävittämisestä ja tavattoman suuren ennen luodun omaisuusmäärän tuhoutumisesta, vaan myöskin niiden perusteiden särkymisestä, joilla lepää se oleellinen yhteiskuntajärjestelmä, jonka vallitessa sota syttyi. Me todellakin toivomme, että nykyinen yksilöllinen kapitalistinen tuotantojärjestelmä, jonka perustuksena on yksityisomistusoikeus ja maan ja pääoman käyttäminen kilpailutarkotuksiin, häikäilemättömine voitonkiskomisineen ja palkkaorjuuksineen, ulkokultaisine "soveliaan-säilymis" oppeineen ja vapaan elinehtojen hankintakilpailun ylistelyineen, suunnattomine olemassaolon taistelun edellytyksien epätasaisuuksineen, jotka se synnyttää, rappeutuneisuuksineen ja raakalaisuuksineen niin henkisessä kuin taloudellisessakin suhteessa, jotka kaikki ovat tämän järjestelmän seurauksia, olisivat saaneet kuoliniskun. Yhdessä sen kanssa tulee katoamaan myöskin se valtiollinen järjestelmä ja ne aatteet, joiden vallitessa se oli mahdollinen. Työväenpuolue, olkoonpa se vastustuspuolueena tai säännöllisenä hallituspuolueena ei suinkaan tule avustamaan tämän järjestelmän uudelleen rakentamisessa. Päinvastoin tulee se huolehtimaan siitä, että se haudataan miljoonien uhriensa keralla. Jos me Englannissa mielimme säästyä koko siltä sivistyksellisyyden tuhoutumiselta, jota tämä japanilainen valtiomies ennustaa, on meidän oltava selvillä siitä, että nyt on käytävä uuden yhteiskunnallisen järjestelmän rakentamistyöhön, järjestelmän, joka ei perustu tappelulle vaan veljeydelle, ei kilpailulle siitä, miten jotenkin voisi saavuttaa toimeentulon ehdot, vaan järjestelmälliselle yhteistoiminnalle jonka avulla tuotanto järjestetään kaikkien niiden tarpeita silmälläpitäen jotka siihen ottavat osaa henkisine tai ruumiillisine voimineen; ei äärimmäisten rikkauksien kokoamismahdollisuudelle, vaan järjestelmälliselle pyrkimykselle jokaisen mailmaan syntyvän ihmisen aineellisten elinehtojen samanlaistuttamiselle; ei vallotettujen kansojen pakkohallitsemiselle, alamaisuuteen pakotetuille, roduille, siirtomaille, kansanluokille tai sukupuolille, vaan sille vapauksien tasa-arvoisuudelle, yleiselle tietoisuudelle alistumisestaan yhteisten etujen alle ja sille mahdollisimman suurelle hallitustehtäviin vaikutusmahdollisuudelle taloudellisissa ja valtiollisissa suhteissa, joka on oleellista kansanvaltaisuudelle. Me emme kuitenkaan selitä, että sellaistenkaan äärimmäisten puhdistustoimenpiteitten jälkeen, jotka nyt ovat käynnissä, olisi mahdollista rakentaa uusi yhteiskunnallinen järjestelmä vuoden tai parin kuumeisen "uudelleenrakennuskauden" ajalla. Se mistä työväenpuolue haluaa päästä varmuuteen omiin toimiinsa nähden, on, että se tietää jokaisen tiilen jonka paikalleenpanossa se on avustajana, tulevan asetetuksi siten kuin sen omat rakennuspiirustukset edellyttävät, eikä millään muulla tavalla.

Tässä on tarpeetonta kerrata kaikkia niitä lukuisia ohjelmapykäliä, joita Työväenpuolueen eri kokoukset ovat hyväksyneet. Näitä suunnitelmia, joiden käytäntöönsoveltuvaisuus on selostettu lukuisissa kirjallisissa julkaisuissa aivan yksityiskohtiin saakka, pilkataan usein huolimattomuudessa epäkäytännöllisinä, vieläpä niiden politikoitsijain taholtakin, joiden tapana on varastella niistä osia ohjelmistoonsa. Työväenpuolueen jäsenillä, jotka itse jokainen työskentelevät, mikä ruumiillisesti, mikä henkisesti, ollen siten välittömässä yhteydessä tapahtumien kulun kanssa, on ehkä parempi käsitys siitä mikä kulloinkin on käytännöllistä teollisuusoloissa samoin kuin politiikassakin, kuin niillä joiden tiedot ovat puhtaasti kirjallisia tai joita häiritsee suurten omaisuuksiensa synnyttämä ennakkoluuloisuus. Nykyisin ei kukaan uskalla selittää mitään epäkäytännölliseksi. Sota joka on säikäyttänyt vanhat puolueet pois entisistä tavanmukaisista ohjelmistaan, on opettanut jokaiselle valtiomiehelle ja hallituksen jäsenelle heidän hämmästyksekseen, miten tavattoman paljon kauemmaksi heidän käsityksiään voidaan mennä siihen suuntaan kuin me olemme esittäneet. Se mitä me nyt ajamme ohjelmanamme, olimmepa vastustuspuolueena tai hallitustoimissa, ei käsitä ainoastaan sitä tai tätä parannusta, vaan huolellisesti harkitun järjestelmänmukaisen ja laajakantoisen suunnitelman sitä pikaista yhteiskunnallista uudelleenrakentamista varten, jonka jokaisen ministeristön, tahtokoonpa se tai ei sekaantua tähän kysymykseen, on pakko ottaa ajaakseen. Meidän suunnittelemamme rakennuksen neljä pilaria, joille yhteisen perustan muodostaa koko yhteiskunnan kaikkiin suhteisiin sovellutettu kansanvaltainen hallitusmuoto, voidaan määritellä seuraavasti:

(a) Kansallisen alinpalkkasäädöksen käytäntöönsovelluttaminen;

(b) Tuotantolaitosten kansanvaltaistuttaminen;

(c) Kansallisen rahalaitoksen täydellinen uudelleenmuodostaminen; ja

(d) Rikkauden ylijäämän käyttäminen yleishyödyllisiin tarkotuksiin.

Jatket.

MAILMANKATSOMUKSIA

SALAISEN DIPLOMATIAN JÄLKIÄ.

Lihatrustin menettelyjä tutkineen komitean puheenjohtaja Heney on julkassut joukon asiakirjoja, jotka valaisevat tuon trustin salaista diplomatiaa, sillä lihalliikkeensä ohella näkyy tuo siisti trusti harjottaneen sangen laajaa poliittista toimintaa. Eri valtioissa oleville lihalliikkeen johtajille on säännöllisesti annettu ohjeet, minkä kongressimiesten hyväksi heidän oli käytettävä sitä valkutusvaltaa, joka heillä oli työväkeensä ja palveluskuntaansa. Tässä on menty niin pitkälle, että yksinpä verottajienkin valintaan on kiinnitetty mitä tarkinta huomiota ja niiden soveliaisuutta käsitelty laajassa kirjevaihdossa. Lainopptakin on tutkittu ja opetettu. Lihatrusti, joka lihanpakkausliikkeensä ohella on harjottanut suurta voi- ja munakauppaa, neuvoo asiamiehilleen esim., kuinka pilaantuneita munia on myytävä. Heitä varotetaan lähettämästä niitä toiseen valtioon, sillä silloin he voisivat joutua tekemisiin liittovaltioitten virkailijain ja tuomioistuimien kanssa, joille ei mahda mitään. Varminta on myydä ne omassa valtiossa, missä viranomaiset ovat suopeampia.

On myös löydetty jälkiä siitä taidosta, millä kongressimiehiin vaikutetaan. Niinpä pommitetaan heitä satojen trustin käskynalaisten henkilöitten lähettämillä sähkösanomilla, joissa kiihkeästi vastustetaan esim. mihinkään tutkimustoimenpiteisiin ryhtymistä. Joukossa on myös surullisen naurettava selostus jonkun kongressimiehen onnettomista nuorallatanssimis-yrityksistä hänen koettaessaan olla sekä valitsijainsa että lihaparoonien mieliksi. Nämä kirjeet ja sähkösanomat tulevat olemaan mitä ihanteellisin lähdekokoelma jollekin historioitsijalle, joka ottaa tehtäväkseen kuvailla suurten yhtiöitten vaikutusta maamme hallitukseen ja yleisten asioitten hoitoon. Kun se joskus tulee selvästi esitetyksi, ja — huomauttaa eräs Cincinnatin lehti — on ainoastaan ajan kysymys, milloin se tapahtuu, täytyy taloudellisissa oloissamme tulla perinpohjainen mullistus.

— — —

KASVITIETEILIJÄN KOSTO.

Kuuluisa ruotsalainen luonnontutkija Linne on kuten kaikki tietävät, pidettävä nykyaikaisen kasvitieteen varsinaisena isänä. Hän keksi oikean järjestelmän kasvien luokittelua ja nimittämistä varten — järjestelmän, joka yhä vieläkin on käytännössä. Eläissään hän sai kuitenkin kärsiä toisten tutkijain hyökkäyksistä, joilla hänen teoksiensa arvoa koetettiin alentaa. Hänen sitkeimpiä vastustajiaan oli ruotsalainen hengenmies Brovall, joka sivutöikseen myös harrasti luonnontutkimusta ja erikoisen ankarasti arvosteli Linnen teoksia. Aluksi hän arvosteluissaan pysyi siivouden rajoissa, josta Linne autoi hänelle tunnustuksen nimittämällä erään troopillisessa Amerikassa kasvavan korukasvin hänen kunniakseen nimellä Brovallia demissa (siivo Brovall). Mutta kun Brovall nimitettiin Turun piispaksi (suomalaisille hän on tunnetumpi latinalaiseen tapaan kirjottamallaan nimellä "Brovallius"; samaten Linne ajan tavan mukaan kirjotti nimekseen "Linnaeus"), alkoi hän näin korkeassa asemassa ollen kirjotella suuresta kasvitieteilijästä niin halveksuvassa äänilajissa kuin ei tämä olisi ollut hänen rinnallaan mitään. Kun Linne sen jälestä löysi toisen lajin samaa kasvia, antoi hän sille nimeksi Brovallia exaltata (pöyhkeä Brovall). Tuossa nimityksessä piilevä iva niin suututti piispaa, että hän mitä häikäilemättömimmällä tavalla hyökkäsi Linnen kimppuun. Jonkun ajan kuluttua suuri tutkija löysi vielä kolmannen lajin tuota kasvia ja pani sen nimeksi Brovallia alienata (nurjamielinen Brovall). Muuten hän ei sanallakaan vastannut tämän hyökkäyksiin.

Brovall kuoli, ja luonnontieteilijänä hänet on täydelleen unhotettu. Linne sitävastoin on tänäkin päivänä tunnettu kautta mailman. Brovallista on kasvitieteessä jälellä ainoastaan nuo Linnen antamat nimet, jotka lukija voi tavata kukkakauppiasten luetteloissa, sillä tuota kasvia on ruvettu viljelemään puutarha- ja koristekasvina.

— — —

ILMAILUN JÄNNITYS.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 3, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Se jännitys, jonka alaiseksi ihmiselimistö joutuu nykyaikaisessa ilmailussa, on suurempi kuin mikään minkä alaisena se tähän asti on ollut. Nykyaikaisen ilmailijan täytyy muutamissa viikoissa tottua mukautumaan aina vaihtelevan vähentyneen ilmanpaineen moninaisiin vaikutuksiin, hänen kun tulee tuontuostakin nousta korkeuksiin, missä happea on vähän, missä hirveä kylmyys ja uskomattoman vinha tuuli vallitsee. Ei silloinkaan, kun ihmissuvun ensimäiset ensivanhemmat opettelivat pystyssä kävelemään, vaadittu niin suurta ponnistusta ruumiimme koneistolta, sillä tuo muutos tapahtui vähitellen, kun sitävastoin ilmailija joutuu äkillisten muutosten alaiseksi, joiden aiheuttama elimistön jännitys on monta vertaa ankarampi.

Kuluttavaa on ilmailu myös lentokoneitten moottoreille. Niiden tuskin voidaan laskea kestävän keskimäärin enempää kuin sata tuntia; vaihtamalla myöntäänsä uusia osia kuluneitten sijaan, tulee koko kone tuontuostakin aivan uudesta-rakennetuksi. Jokaista Europaan lähetettyä ilmailutasoa ja jokaista niihin kuuluvaa moottoria kohden on samalla lähetettävä noin 70 prosenttia varaosia korjauksien varalta. Lentokoneen ikä riippuu kokonaan siitä, kuinka aikanaan arvataan mikin kappale uudistaa, ja on se uskottava ainoastaan erikoisesti harjaantuneitten taitavain insinöörien määrättäväksi.

— — —

VETI HUULESTA TIEDEMIEHIÄ.

Fredrick Suuren aikoina eleli Silesiassa eräs suurtilallinen von Rüstov, jonka suurimpana ilona oli tehdä kiusaa kaikille viranomaisille ja muillekin, kelle suinkin voi. Oikealla junkkerin ylimielisyydellä hän erikoisesti vihasi ja halveksi yhä suurempaan valtaan pääsevätä uudenaikaista luonnontiedettä. Niinpä hän päätti tehdä noille luonnontutkijoille ruman kepposen. Otti isoäitinsä vanhan viuhkan ja hautasi sen kosteaan maahan, jossa se sai olla kauan aikaa. Sitte oli hän sen sattumalta löytävinään ja lähetti eräälle luonnontieteelliselle seuralle, liittäen siihen selostuksen, jossa hän seikkaperäisesti koetti todistaa, että tuo löytö todennäköisesti oli — jonkun aikoja sitten sukupuuttoon kuolleen lepakon siipi. Lahjan otti seura suurella juhlallisuudella vastaan ja lahjottajalle lausuttiin asianmukaiset kiitokset tästä tieteelle tekemästään arvokkaasta palveluksesta. Nyt oli vain ratkastava, minkä lepakkolajin siipi tuo oli, ja valittiin seitsemän etevintä seuran jäsentä tutkijakunnaksi, jonka oli saatava selville, olko tuo lepakko kuulunut madagaskarilaisiin vai canadalaisiin lepakkolajeihin. Kolmen viikon ajan piti komitea joka päivä istuntoja, joissa tutkittiin kaikki vanhemmat ja uudemmat tätä alaa koskevat teokset, ja vihdoin lausuttiin komitean mielipiteen olevan, että se oli jonkun canadalaisen jättiläislepakon siipi sekä muuten mielenkiintoisin esine, mitä yhdistyksen kokoelmissa vielä oli. — Voimme kuvitella, kuinka pitkäksi herrojen naamat venähtivät, kun von Rüstov tuon lausunnon nähtyään julkisesti selosti, minkä kolttosen hän oli tehnyt.

— — —

Elintarve-vastikkeita.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 3, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Äskettäin pitämässään esitelmässä on muuan berliiniläinen professori todennut, että Saksassa on nykyään käytännössä kymmenentuhatta eri elintarve-vastiketta. Professorin lausunnon mukaan saksalaiset viihtyivät enemmän taikka vähemmän hyvästi sellaisilla kuin voin, munien, ruokaöljyn, hunajan, maidon, jauhojen väkijuomien, lihan, kahvin, tupakan, sokerin, teen, kalan, makkaran, juuston, vieläpä kaviaarinkin keinotekoisilla vastikkeilla. Monet näistä tuotteista olivat, hän sanoi, suorastaan vahingollisia, mutta toisia oli niin hyviä, että tulevat pysymään käytännössä sodan jälkeenkin ja muodostuvat säännöllisiksi taloustarpeiksi.

— — —

SÄHKÖTEITSE TAPAHTUNUT LEIKKAUS.

Australiassa toimitettiin tuonnottain leikkaus määräysten mukaan, jotka eräs 1,800 engl. penikulman päässä oleva lääkäri antoi sähköteitse, ja siten saatiin ihmishenki pelastetuksi. Mies oli pudonnut hevosen selästä yksinäisellä seudulla pohjois-Australiassa ja siinä vaikeasti loukkaantunut. Leikkaus oli välttämättömän tarpeellinen, mutta minkäänlaista lääkäriä ei ollut ainakaan 1,000 mailia likempänä. Silloin selostettiin sähkösanomalla sairaan tila eräälle Perthin kaupungissa olevalle lääkäriile, joka samoin sähkösanomalla lähetti ohjeet. Niiden mukaan paikkakunnan postimestari toimitti leikkauksen sellaisilla kapineilla kuin sai käsiinsä, pääasiallisesti partaveitsellä. Leikkaus onnistui mainiosti.

— — —

"Hengen jättiläinen."

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 3, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Saksalainen ajattelija Nietzsche työskenteli kahdentoista miehen hengenvoimilla ja kuoli hulluinhuoneessa, tehtyänsä enemmän kuin tuhannen muuta miestä Preussin kiihottamiseksi nykyiseen mielettömään otteluun mailman vallottamiseksi. Hän opetti itsekkyyttä ja raa'an voiman käyttämistä; teoksessaan "Näin puhui Zarathustra" hän puhui yli-ihmisestä, jonka tuli hallita kaikkia muita — jättiläisestä, joka taivuttaa pikku ihmiset tahtonsa alaisiksi.

Näin päättelee eräs porvarilehti. Me tahtoisimme siltä vain kysyä: Nietzschekö on synnyttänyt preussilaisen junkkerismin vai preussilainen junkkerismiko synnytti Nietzschen?

— — —

Tunsi itsensä.

Naukkarinen oli kutsuttu ristiäiskemuihin, joissa isännän tarjoilulla ei näyttänyt olevan mitään muuta rajaa kuin kunkin vieraan vastaanottokyky. Kesken parhaan ilon nousi Naukkarinen paikaltaan ja kädestä pitäin sanoi hyvästit yksitellen joka miehelle.

"Mutta, Naukkarinen," esteli isäntä, "ethän sinä nyt vielä lähde, kun vasta on päästy siunattuun alkuun?"

"Ei," vastasi Naukkarinen, "en minä vielä lähde pois. Minä vain sanoin teille hyvästit niinkauan kun vielä tunnen teidät kaikki."

Järjestömme asioita

TOVERI Järj. asioita .... AJN

OIKAISU.

Olikohan Toveri "juossut" lyhyeksi nollista, näin rahasena aikana, koska oli lyhentänyt Wash. Suom. Valtkomitean tupa-agitaattorin matkavuoksi antamaa summaa yhdeksälläkymmenellä dollarilla? Valtiokomitea luovutti sata dollaria ($100.00) eikä $10.00, niinkuin oli tullut painovirhe.

Toverillisesti,
J. W. ALLIN, V.-k. kirjuri.

WASH. SUOM. VALT.-KOM. TILIT ENSIMÄISELTÄ NELJÄNNEKSELTÄ, 1918.

TULOJA:

Tammik. 9 p. Jäännös edelliseltä tilikaudelta	$226.76
Tammik. 9 p. New Castlen S. S. osastolta Wash. valtion kirjeenvaihtokilpailu-rahastoon lahja	5.00
Tammik. 13 p. Jouluk. verotuksesta—	
Pearson	.35
Ilwaco	3.75
Everett	1.00
Aberdeen	2.50
Issaquah	2.75
Black Diamond	1.35
Woodland	1.00
	$ 12.70
Tammik. 22 p. Woodlandin s. s. osastolta Wash. valt. kirjotuskilp.-rahastoon lahja	$ 2.00
Helmikuun 5 p. Tammikuun verotuksesta—	
Tacoma	3.00
Hoquiam	2.50
Aberdeen	3.50
Raymond	6.85
Northport	1.25
Everett	.50
Pearson	3.00
Seattle	6.25
Mt. Solo	3.00
Deep River	1.00
New Castle	4.00
Woodland	2.00
Winlock	2.50
	$ 39.35
Maalisk. 8 p. Leo Leinolta vanhoja kirjallisuuden myyntipalkkioita	$ 3.91
Summa maalisk. 30 p.	$289.72

MENOJA:

Tammik. 9 p. Kassan siirto Aberdeenista (checkin vaihto)	$ .11
Tammik. 13 p. Kyytikuluja J. Valley'lle	.90
Tammik. 31 p. Kirjurin palkka	5.00
Helmik. 17 p. Kyytikuluja kom. jäsenille—	
J. Valley	.90
H. Lahti	.90
Wm. Mäki	2.20
Helmik. 28 p. Kirjurin palkka	5.00
Maalisk. 8 p. Neuvottelukokous-edustajien päiväpalkkoja—	
W. Ojala	2.00
E. Wäisänen	2.00
K. Partanen	2.00
J. G. Johnson	2.00
Maalisk. 24 p. T. Thompsonille	2.00
Maalisk. 24 p. Päiväpalkkoja konventsionin suom. edustajille kolmelta kokouspäivältä @ $2.50 päivältä—	
Th. Thompson	7.50
E. Wäisänen	7.50
K. Iivana	7.50
K. Partanen	7.50
W. Ojala	7.50
Maalisk. 24 p. Kirjeenvaihtopalkintoja—	
I palk. Th. Thompson	10.00
II palk. E. Hill	8.00
III palk. A. Pääkkönen	6.00
Maalisk. 24 p. Länsipiirin agit.-kassaan tupa-agitaatt. palk.-kaamisen avuksi Wash. valt.	100.00
Maalisk. 24 p. Kyytikuluja—	
H. Lahti	.90
Maalisk. 31 p. Kirjurin palkka	5.00
Yhteensä	$192.41
Jäännös tulevalle tilikaudelle..	97.31

J. W. ALLIN, V.-k. kirjuri.

Olemme tarkastaneet ja hyväksyneet ylläolevat Washingtonin Suom. s. valtiokomitean tilit ensimäiseltä neljännekselta, v. 1918.

Tacoma, maaliskuun 31 p., 1918.
FRANK ALHO. ANSELM ASP.

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

HUHTIKUULLA:

Seattle	10—11 "
Tacoma	12—13 "
Grays Harbor, 14 päivästä alkaen 12 päivää, josta puhuja saa 4 vapaapäivää. Puhepäivät saavat g.-harborilaiset järjestää mielensä mukaan.	
Independence	26p.
Lincoln Creek	27 "
Raymond	28—29 "
Tono	30 "

TOUKOKUULLA:

Winlock	1—3"
Vader	2"
Mt. Solo	4—5"
Puolangan hillillä	6"
Woodland	7—8"
Little Kalama	9"
Ilwaco	11—12 "
Deep River (Puhuja tulee, jos osasto katsoo voivansa järjestää puhetilaisuuden.)	

S. s. osastot! Valmistakaa toveri Hautamäelle niin hyvä puhetilaisuus kuin mahdollista, ilmottamalla jo niin aikaseen, että kaikki voivat järjestää asiansa siten, ettei kukaan voi syyttää muita kuin itseään, jos ei saavu kuulemaan. Järjestäkää iltamia, jos ei useammaksi, niin yhdeksi illaksi, sillä toveri Hautamäen laista puhujaa ette ole aina tilaisuudessa saamaan yhdeksi ohjelman suorittajaksi. Tiedämme hyvin, että meitä kynitään yhtenään, mutta meidän on kulujen edessä seisottava, jotka jo olemme asiasta kuusalla.

Toveruudella, Wash. Suom. Valtiokomitea.

Iltamatulot tulevat Länsipiirin agitatsionikassaan.

Matkoilta

Knappton, Washingtonin puoleila Columbian rannikolla, on vain pieni paikka. Yksi pienoinen sahamylly ei voi tarjota työmahdollisuutta suurelle joukolle. Siksipä kansalaisiammekin on sielä vain muutamia perheitä ja puolenkymmentä yksinäistä miestä. Mutta ne mitä on, ovat valkoista väkeä. Toveri on heidän lehtensä, työväenasiaa käsittelevät teokset heidän kirjojaan. Niitä nytkin ostettiin. Knapptonin suomalaisista työläisistä ei voi meikäläisille jäädä ikäviä muistoja. Valistunutta väkeä he.

Nasel, eli "Amerikan Kaustinen" oli myös kylä, jonka olin päättänyt käydä läpi. Se on kylä, johon olen kuullut täällä lännellä, menipä minne hyvänsä, vedottavan aina silloin kun tahdotaan esittää oikein synkkää ja perinpohjaista vanhoillisuutta. Museot on aina olleet tämän kirjottajalle eräässä suhteessa mielenkiintoisia ja Nasel ("Nyysölä") oli kerrottu olevan senlainen, jossa vielä esiintyy väärentämättömänä suomalainen "kaustislaisuus", sellainen kuin se on ollut siellä viime vuosisadan puolivälissä siellä, josta Maiju Lassilakin on "Luonnonlapsensa" nävtelmäksi muokannut.

Mutta Knapptonin ja Naselin